

то, на любовтъ и братството отъ отровното дыханіе на общественый т. е. соціалный или политический деспотизмъ, и чловѣческото общество сглобено така да тежи и на въздвѣтъ страны не боледува отъ тлѣтворнѣх и смъртоноснѣх болѣсть. А че разнытъ видове на управленіята сѣх само орждіе или машина за благоденствіето и свободѣтъ на частнытъ лица нека ни послужи за примѣръ злочестытъ и великодѣловитый Френскый народъ, въ който гражданското правленіе ся затрива за видѣтъ на управленіето, гражданинътъ става всякога подигравка или на нѣкое изумленіе отъ дѣющѣтъ сгань, или на нѣколцина само души или само на едного своеволнаго господаря подъ безумнѣтъ волѣх на когото трѣба да подводѣх вратѣх всичко.

Видѣхмы прочее че, было въ монархитѣ, было въ Платоновѣтъ Републикѣх и изобщо, колчемъ окончателната цѣль на едно общество е овещетвореніето на неговото гражданско управление, личнытъ права ся уничтожаватъ, и чловѣкъ става рабъ, безъ да има никакъ права; но чловѣчеството неможаше да остане въ туй младенческо състояніе, трѣбаше да мине въ мѣжкыйтъ си възрастъ и да ся възвиши до разбираніе на всеобщійтъ законъ и на хармоніѣтъ която управлява естественныйтъ и нравственъ свѣтъ. И тѣй, по което врѣме правата на чловѣка оставахъ не припознаты, издаваше ся гласъ отъ земѣтъ на пророцитѣ, гласъ прѣдвѣзвѣщающъ Мессіѣх. Христось ся въплотява и благовѣствува ново рѣшеніе на задачѣтъ за всичко и за правдинытъ на частното лице. Христось налага на чловѣка не външното обожаніе на Божеството, не боеніето и страхтъ отъ завистливы божества, не потѣпкваніето на неограниченытъ права на чловѣка, но напротивъ само на любовтъ къмъ Бога и къмъ ближняго, т. е. възправеніето на тѣзи потиснѣты права. Два закона налага, любовтъ къмъ Бога и любовтъ къмъ ближняго; въ тѣхъ висятъ всичкытъ закони и пророцитѣ.

Разумѣва ся не е за сега да испытывамы какво промѣненіе нанесохъ тѣзи христіанскы догматы въ наукѣтъ, въ религіѣтъ и въ искусството; но колкото ся касае до прѣдметътъ ни, сирѣчь какво измѣненіе пострада частното и политическото право, нека кажемъ нѣщо на кратко.

¶ Първо, чловѣческыйтъ умъ и совѣсть, като бѣхъ